

„A nagyívű fejlesztések érdekelnek”

Somogyi-Tóth Dániel karanténvideókról, átalakuló költségvetésről, hangversenyteremről

A debreceni együttesek számára is otthoni munkával teltek az utóbbi hónapok, amelyről különféle karanténvideókban számoltak be, de május végén, a Kölcsey Központban már zenekari produkció született, amelynek felvételét százezernél is többen látták. A Kodály Filharmóniát irányító Somogyi-Tóth Dániel azt meséli, igyekeznek a változó körülményekhez azonnal és rugalmasan alkalmazkodni, így nyáron zenés istentiszteleteken játszanak majd, s a szezon előtt szeretnék pótolni a tavasszal elmaradt hangversenyeket, hogy az évadot tiszta lappal kezdhessék. Az igazgató, művészeti vezető arról is beszélt, hogy szeretné, ha a debreceni zenész életpálya vonzó lenne a fiatalok számára, és most vizsgálják, hogy a közalkalmazotti jogviszony megszűnése milyen új lehetőségeket teremt. Emellett bízik a hangversenyterem születésében is, amellyel nemzetközibbé lehetne tenni az itt folyó zenei életet.

■ *Hogy teltek Debrecenben a karantén hónapjai? Hogyan tudott dolgozni a zenekar és az énekkar?*

– Március 10-én, éppen a nagyrendezvények betiltása előtti napon tartottuk meg az utolsó, karantén előtti koncertünket. A kezdeti bizonytalanság után a zenészek és énekkari tagok gyorsan áttértek az otthoni felkészülésre, amelyet mindenki komolyan teljesített. Természetesen a zenekar és az énekkar próbatermeiben nem lehetett gyakorolni, és a kijárási korlátozás miatt a művészeink sem találkozhattak, de néhány nagyon szép, meghatározó vagy épp humoros „karanténvideó” is született. Május 11-től a hangsúly a kamaradarabok próbáira helyeződött át, de május 25-én – az országban biztosan elsőként, de világszinten is az elsők között – létrehoztuk az első zenekari produkciót, igaz, hogy csak vonóskarral, de a Kölcsey Központ színpada így is megtelt az elkülönítés miatt. Jelenleg 100 ezernél tart a Pachelbel Canon tv-felvételünk megtekintéseinek száma a közösségi médiában.

■ *Hány koncertet kellett elhagyni, s ezeket miként fogják pótolni? Mennyiben kell átalakítani emiatt a következő szezont?*

– Nyolc bérletes koncert és több kamara illetve énekkari produkció maradt el. Nagy részüket pótolni tervezzük az őszi szezon kezdete előtt, könnyen átlátható rendszerben, de többféle helyszínen, így a tervek szerint lesz szabadtéri és templomi pótló hangverseny is. Szeretném a 2020-21-es szezont tiszta lappal kezdeni, nem pótlásokkal keverni.

■ *A mostani nyitási időszak alatt mily módon tartják a kapcsolatot a közönsséggel?*

– Ennek az időszaknak a hatékony ellátására a Kodály Filharmonikusok tagjaiból számos kamaraformáció alakult meg. Ezt a munkát ugyan én rendeltem el, de szabadságot adtam a művészeknek a téren, hogy ki kivel, milyen művet játszik. Bízom abban, hogy izgalmas kezdeményezések fognak létrejönni, és ez így is lett. Jelenleg (06.04.) ezeket a produkciókat debreceni belvárosi köztéren hallhatja a közönség, egy egységes, városi kulturális program keretében, de együttműködésbe kezdtünk a Tiszántúli Református Egyházkerülettel is: a nyáron számos kamaraprodukciót viszünk a régió református templomaiba.

Egyelőre liturgiához kapcsolódó muzsika hangzik el, de remélem, hogy mire az interjú megjelenik, már lehetőségünk lesz kisebb hangversenyeket, zenés áhítatokot is tartani – rugalmasan és azonnali módon alkalmazkodunk a remélhetőleg folyamatosan bővülő lehetőségekhez.

■ *Szerencsések, hiszen az utóbbi időben nagyon sok izgalmas, élő koncertfelvételük készült, s ezeket most lehetett online sugározni... Erre törekednek mostanában, ez az új irány, hogy rendszeresen rögzítsék a produkcióikat?*

– Inkább most tudunk sok vágtatlan felvételt elővenni a fiókból. De bárhogya is alakul a jövő, az egyre magasabb színvonalú vizuális munka kiemelt szerepet fog kapni a következő időszakban is.

■ *Milyen visszajelzéseket kaptak a publikumtól?*

– Szoros kapcsolatban vagyunk velük békeidőben is, de ennyi leírt köszönetnyilvánítást, mint most, természetesen még sose kaptunk. Készítettünk a karantén ideje alatt különben egy online kérdőívet is, amelynek eredményeit lehetőségeink szerint igyekszünk beépíteni a fejlesztéseinkbe.

■ Két évvel ezelőtti hangverseny is szerepelt a mostani online-közvetítések sorában, s láthatta hallhatta a publikum, amelyen Beethoven C-dúr zongoraversenyét játssza, és a hangszer mellől irányítja a zenekart. Sőt, a csembaló vagy orgona mellől szintén vezényli néha a barokk darabokat. Lesz a jövőben is gyakran ilyen előadás?

– Mivel az elmúlt hetekben végre volt időm gyakorolni, rájöttem, hogy ezt a területet sokkal komolyabban kell vennem a jövőben, úgyhogy a válasz biztosan igen.

■ Hogy állnak most anyagilag? Volt ugyanis zenekar, ahol az önkormányzat máris csökkentette a büdzsét... Mennyi többletforrást kaptak, és ezt mire fordítják?

– Jelen helyzetben van bizonytalanság, de bízom benne, hogy a visszaállással ezek a kérdések tisztázódnak, és nem lesznek hátrányos következmények a Kodály Filharmónia számára.

■ Milyen a közös munka Kollár Imrével?

– Éppen olyan, ahogy elképzeltem. Szakmailag kiváló, menedzsment szempontból pedig – igazi csapatjátékosként – transzparens és hatékony a munka.

■ Beszélte korábban arról is, hogy Káli Gáborra állandó vendégkarmesterként számítanak. Mikor kezdi a munkát, milyen produkciókon számít rá, miként lesz tagja a dirigensi csapatnak?

– Sajnos az első koncertje most májusban lett volna. Jelenleg folynak az egyeztetések az elmaradt hangverseny augusztusi pótlásáról; a nyár egyik legizgalmasabb kérdése, hogy ez sikerül-e. A jövő évadban két koncertünk van lekötve Gáborral, biztos vagyok benne, hogy ez mindenkinek nagy örömet fog jelenteni.

■ Egy év eleji interjúban említette, hogy az utóbbi évek a befektetés időszakába tartoztak, hiszen Debrecen az ország második legnagyobb városa, regionális központi tervekkel, amelyek a határokon is átnyúlnak. Miként képzelel el itt a nemzetközi zenei életet? Beszélte ugyan arról is, hogy egyre erősebben külföldre kell koncentrálniuk. Mit ért ezalatt?

– Az állam szándéka egyértelmű az együtteseinkkel kapcsolatban, hiszen évről évre jelentősen nő a támogatás. Sajnos – szakmai lapról lévén szó – ezzel kapcsolatban tisztán el kell mondanom, hogy a lehetőségek a fenntartó debreceni önkormányzaton múlnak. Volt 2-3 előremutató évünk a közelmúltban, de közel egy évtizedre visszatekintve a tény mégis az, hogy míg a saját bevételünk többszörösére nőtt, valójában nem a költségveté-

sünk nőtt jelentősen, hanem az állam-önkormányzat „tulajdonosi” arány alakult át. Míg 2011-ben az önkormányzati forrás 2/3-os volt, az évek során ez már 1/4 körülire csökkent, a többségi támogató immár hangsúlyosan az állam. Ez egy rendezetlen helyzet, hiszen azon túl, hogy a célzott minisztériumi pénzek így nagyrészt elvesznek, az év közbeni folyamatos elvonások improvizatívává teszik a gazdálkodást. De tesszük a dolgunkat, a menedzsmentünk jó az improvizációban, Debrecen hosszútávú fejlesztési lehetőségeiben pedig erősen hiszünk.

■ Emlegette, hogy hetven fővel látják el a szimfonikus és az operai repertoárt, s ez a hatékonyság itthon példátlan. Nem akar új státuszokat? Az együttesbővítés min múlik? Hiszen megtízszerezték a bérletvásárlóik számát, s tájolni is rengeteget járnak.

– Én azt szeretném, ha a debreceni zenész életpálya vonzó lenne a tehetséges fiatalok körében. Inkább egy kisebb zenekar adjon magasabb fizetést, mint egy akár indokolatlanul nagy együttes kevesebbet. Mindazonáltal, ha néhány év múlva elkészül a Csokonai Színház felújítása, sokkal több zenés színházi produkciónk lehet majd, és ez szükségessé teszi majd a létszámfejlesztést.

■ Szót ejtett a kórus kapcsán arról, hogy a szakmai nyugdíjak eltörlése miatt keletkező nehézségek az énekar modelljét is érintik. Mit értett ez alatt?

– Nagyon szeretném, ha a Kodály Kórusban való professzionális munka is ugyanolyan vonzó lenne a fiatalok körében, mint amit a Kodály Filharmonikusoknál és a Csokonai Színház Énekaránál látunk. A közalkalmazotti kivezetés most sok területen ad egy más olvasatot is, ezért ennek fényében is vizsgáljuk a lehetőségeket.

■ Az idei interjúban koncerttermet is emlegetett. Azaz azt, hogy Debrecen fő kulturális beruházása a következő években egy professzionális hangversenyterem lehet. Ebben a helyzetben is lát erre reális esélyt?

– Azt gondolom, ez a vírushelyzet utáni időben újra az egyik legfontosabb kérdés lesz. Jelenleg az ezzel kapcsolatos terveket beárnyékolja a túlélés feladata. De az biztos, hogy akkor lehet igazán nagyot alkotni a debreceni zenei élet fejlesztésében, ha hangversenyterem ügyben is új léptékekről lehet beszélni.

■ A Kodály Filharmónia után ejtsünk szót az Ön pályájáról. Hogyan látja a saját karrierjét, milyen utakat képzelel el a következő években?

– Akár ez a válasz kapcsolódhat is az előző kérdésekhez. Engem menedzsmentként a nagyívű fejlesztések érdekelnének. Zenészként mindig sokféle alkotó tevékenységem volt, nagyon szeretném, ha ezekre több kapacitásom jutna, ezt a mostani kamarázási időszak is nagyon alátámasztja. Összességében szebb feladatot nehezen tudok elképzelni, mint egy ilyen intenzíven fejlődő városnak a komplex zenei fejlesztése.

R. Zs.